

2008-2013: ένας πρώτος απολογισμός της διακυβέρνησης της Αριστεράς (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Φλεβάρη του 2013, στην ιστοσελίδα της [Νέας Διεθνιστικής Αριστεράς](#).

Περιεχόμενο

2008-2013: ένας πρώτος απολογισμός της διακυβέρνησης της Αριστεράς

14 Φεβρουαρίου, 2013.

Φεύγει μια ιστορική κυβέρνηση – η πρώτη διακυβέρνηση της αριστεράς με Πρόεδρο τον Χριστόφια.

Όταν το 2008 το ΑΚΕΛ αποφάσισε να κατέβει στις εκλογές με δικό του υποψήφιο οι εργαζόμενοι θεώρησαν ότι επιτέλους θα γίνουν όλα αυτά που δεν μπορούσε να κάνει το ΑΚΕΛ επειδή κάθε φορά δεν είχε την κατάλληλη θέση στους θεσμούς.

Θεώρησαν ότι θα δημιουργηθεί πραγματικά μια πιο δίκαιη κοινωνία, ότι θα υπερασπίσει και θα προστατεύσει τους μισθούς, τις συντάξεις, τα ωφελήματα ότι θα τ' υπάρξει ένα κοινωνικό κράτος, και κυρίως ότι θα λύσει το κυπριακό.

Αυτές οι προσδοκίες συνεχίστηκαν να υπάρχουν για τα πρώτα δύο χρόνια διακυβέρνησης και ο Πρόεδρος Χριστόφιας έπερνε στις δημοσκοπήσεις μέχρι και 75% έστω κι 'αν τελικά το ΑΚΕΛ συνεργάστηκε με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ για να βγει στην εξουσία και να δημιουργήσει κυβέρνηση.

*

Σήμερα όμως, ο ενθουσιασμός του τότε έχει μετατραπεί σε μια πικρή απογοήτευση κι αυτό γιατί φάνηκε πραγματικά τι εννοούσε ο Χριστόφιας όταν καθυσήζε την κυπριακή και την ευρωπαϊκή άρχουσα τάξη, καθώς και τα κόμματα που τους εκπροσωπούν, ότι δεν χρειάζεται να φοβούνται – δεν θα εφάρμοζε κομμουνισμό αλλά θα διαχειρίζονταν το σύστημα.

Μέχρι το 2010 (και τα μέσα του 2011) η προεδρία ήταν αρκετά επιτυχημένη. Παρόλο που είχε χτυπήσει ήδη η κρίση, βέβαια σε πολύ χαμηλότερο βαθμό από ότι τις άλλες χώρες, η καλή οικονομία της Κύπρου επέτρεψε στην κυβέρνηση Χριστόφια να πάρει μια σειρά από μέτρα που βοήθησαν τα χαμηλά κοινωνικά στρώματα. Ήταν η μοναδική κυβέρνηση σε όλη την Ευρώπη – ίσως και σε όλο τον κόσμο που το 2008 αυξήσε τον κατώτατο μισθό, αύξησε τις χαμηλές συντάξεις, έδωσε πασχάλινό επίδομα στα άτομα που δικαιούνται επίδομα ευημερίας και στους χαμηλοσυνταξιούχους. Και στο κοινωνικό επίπεδο ξεκίνησε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, έφτιαξε επίσης (η μοναδική κυβέρνηση σε όλη την Ευρώπη) το δίκτυο λεωφορείων κάτω από κρατικό έλεγχο. Την ίδια στιγμή έκανε και

αρκετά βήματα στο Κυπριακό, που όμως δυστυχώς δεν κράτησαν πολύ λόγω της αλλαγής της προεδρίας στο βορρά, και την εκλογή του Ερογλου αλλά και της αδυναμίας του ΑΚΕΛ να ξεφύγει από την λογική της εθνικής ενότητας.

Παρόλο που έδωσε κοινωνικές παροχές δεν έθιξε τα δικαιώματα του κεφαλαίου. Αντίθετα έδωσε και εκεί πολλά, και έκανε την μία υποχώρηση μετά την άλλη. Συγκεκριμένα έδωσε γύρω στα 3 δις σε επιδοτήσεις και φοροαπαλλαγές για να συνεχίσουν την «ανάπτυξη» ενώ εγγυήθηκε 3 δις στις τράπεζες για να αυξήσει την ρευστότητα. Αυτό έπληξε την οικονομία που εκεί που ήταν πλεονασματική τελικά κατέληξε να είναι ελλειμματική. Την ίδια στιγμή μπλέχτηκε και η ίδια η κυβέρνηση στην διαπλοκή και τα σκάνδαλα, (σκάνδαλο Μολέσκη, σκάνδαλο Ομόνοιας, διορισμοί κολλητών και συγγενών σε θέσεις κλειδιά κά...) τα οποία έδιναν τροφή στα κόμματα της δεξιάς για να υπονομεύσουν την αξιοπιστία της κυβέρνησης και τελικά να παρουσιάζονται σαν η αντιπολίτευση που μπορεί να σώσει την κατάσταση.

Αντί να κάνει θαρραλέες μεταρρυθμίσεις και να βάλει φρένο στην ασυδοσία του κεφαλαίου, όχι μόνο το άφησε ανεξέλεγκτο, αλλά το ενίσχυσε. Παρόλο που το ΑΚΕΛ θεωρούσε ότι δεν χτυπήθηκε ή δεν θα χτυπηθεί η Κύπρος από την κρίση, η κρίση ήταν εκεί, και απλά την αγνοούσαν.

Χιλιάδες εργαζόμενοι απολύθηκαν, με αφορμή την κρίση, οι τράπεζες επένδυσαν τα χρήματα του κράτους στην ουσία, σε ελληνικά ομόλογα προκειμένου να βγάλουν εύκολο και γρήγορο κέρδος και τελικά οδήγησαν την οικονομία σε κατάρρευση.

2011 η πλήρης υποταγή στο κεφάλαιο

Ήδη από την αρχή του 2011 η Κύπρος βγαίνει από τις χρηματιστηριακές αγορές. Αυτό βέβαια δεν γίνεται μεγάλο θέμα την στιγμή που γίνεται, γιατί υπολογίζεται ότι έχει «φίλους» όπως την Ρωσία από όπου μπορεί να δανειστεί.

Το σημείο καμπής για την πλήρη υποταγή της κυβέρνησης του ΑΚΕΛ στο κεφάλαιο είναι το Μαρί. Η καταστροφή στον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό μετά την έκρηξη έδωσαν την δικαιολογία που χρειαζόταν το κεφάλαιο για να περάσει τις πρώτες πιέσεις για την οικονομία και γίνονται οι πρώτες περικοπές.

Η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ παρόλο που θα μπορούσε να αξιοποιήσει την έκρηξη στο Μαρί για να ξεσκεπάσει την αδιαφάνεια και την διαφθορά που υπάρχει μέσα στους αστικούς θεσμούς, το στρατιωτικό κατεστημένο και την αναξιοκρατία, επέλεξε να υπερασπιστεί με πάθος τους αστικούς θεσμούς και να εκτεθεί υπέρμετρα. Για να σταματήσει την κριτική που ξεκινούσε από το Μαρί και κατέληγε στις κατηγορίες για σπατάλη του δημόσιου χρήματος και για διάλυση της οικονομίας έσπευσε να υποταχτεί στις επιβολές του κεφαλαίου, παίρνοντας τον Δεκέμβρη του 2011 τα πρώτα μέτρα λιτότητας που υποβάθμισαν κατά 10% το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων.

Από το τέλος του 2011 και μετά το ΑΚΕΛ υποτάσσεται πλήρως στο κεφάλαιο. Περνά μέτρα λιτότητας, καταργεί το δικαίωμα των εργαζομένων στην απεργία (ελεγκτές του εναέριου χώρου), χρησιμοποιεί την αστυνομία σαν όργανο καταστολής της διαφορετικής άποψης (Κίνημα Occyry). Επιλέγει αστικές «λύσεις» στην κρίση, ωθεί την αίτηση για ένταξη στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και διαπραγματεύεται με την Τρόικα ένα μνημόνιο, το οποίο εφαρμόστηκε ήδη σε ένα πρώτο στάδιο, παρόλο που ακόμη δεν υπογράφηκε! Μπορεί να φαίνεται ότι έκανε στις «διαπραγματεύσεις» ότι καλύτερο μπορούσε να κάνει, διαπραγματεύονταν όμως με τους δικούς τους όρους, που έτσι κι αλλιώς θα φέρουν λιτότητα, υποταγή στις προσταγές της Τρόικας, και εξαθλίωση των εργαζομένων για να σωθούν οι τράπεζες. Στην ουσία με την συμφωνία αυτή αποδεχεται το φορτωμα του χρεους που δημιουργήσαν οι τραπεζες στο δημοσιο και κατ'επεκταση στους εργαζομενους.

Σαν αριστερή κυβέρνηση όμως έπρεπε να επιλέξει έναν τελείως διαφορετικό δρόμο.

Η Δεξιά φρένο στη δίκαιη κοινωνία του ΑΚΕΛ;

Ένα από τα πιο συχνά επιχειρήματα που ακούγεται από τους υποστηρικτές της κυβέρνησης ΑΚΕΛ είναι ότι είχε όλες τις καλές προθέσεις για να περάσει μέτρα με τα οποία να πληρώσει ο πλούτος για την κρίση – όπως η αύξηση κατά 1% του εταιρικού φόρου, για την πάταξη της φοροδιαφυγής κτλ, αλλά εμποδίστηκε από την Βουλή.

Είναι αλήθεια ότι στην Βουλή την πλειοψηφία την έχει η δεξιά και η κεντροδεξιά δηλαδή τα κόμματα που εκπροσωπούν το κεφάλαιο (ΔΗΣΥ – ΔΗΚΟ -ΕΔΕΚ). Είναι φυσικό λοιπόν ότι μέτρα που πλήττουν το κεφάλαιο να μην τα περάσουν. Η δύναμη όμως της αριστεράς δεν βρίσκεται στα έδρανα της Βουλής ούτε στην καλή θέληση των άλλων κομμάτων. Η δύναμη βρίσκεται στον κόσμο, στους εργαζόμενους, τους οποίους εκπροσωπεί.

Το ΑΚΕΛ δεν αποφάσιζε να κινητοποιήσει τους εργαζόμενους ώστε να πιέσουν τα υπόλοιπα κόμματα να ψηφίσουν τα νομοσχέδια για να πληρώσουν αυτοί που ευθύνονται στην ουσία για την κρίση και τελικά να εκθέσει τα κόμματα που καταψήφισαν τα νομοσχέδια και να τους αφήσει αυτούς να εξηγήσουν στο κόσμο γιατί είναι «δίκαιο» να πληρώσουν οι εργαζόμενοι για να κερδοφορούν οι τράπεζες και οι κεφαλαιοκράτες. Όμως δεν το έκανε! Προτίμησε να προωθήσει όλα τα μέτρα που στοχεύουν τους χαμηλά αμειβόμενους ,χωρίς να ψηφιστούν τα νομοσχέδια για τον πλούτο και να βγει απολογούμενο προς την κοινωνία, αφήνοντας την άρχουσα τάξη να κάνει αντιπολίτευση και να παρουσιάζεται αυτή σαν τον εκπρόσωπο των συμφερόντων των εργαζομένων.

Θα μπορούσε το ΑΚΕΛ να κάνει κάτι άλλο;

Καταρχήν θα έπρεπε να προωθήσει άλλες πολιτικές. Το Μαρί και η κρίση δεν είναι μόνο ευκαιρία για την δεξιά για να περάσει τα μέτρα της, αλλά και για την αριστερά. Ευκαιρία να αποκαλύψει το πραγματικό πρόσωπο του καπιταλισμού και την ανάδειξη μιας εναλλακτικής προοπτικής.

Κατά καιρούς και ιδιαίτερα τελευταία, και μόνο μετά την ψήφιση των μνημονιακών μέτρων, πολλά στελέχη του ΑΚΕΛ έχουν αρχίσει να μιλάνε ενάντια στο μνημόνιο και την τρόικα και να εξηγούν καθαρά ότι αυτό που φταίει είναι οι τράπεζες και η ασυδοσία τους.

Είναι όμως λίγο αργά! Καταρχήν προπαγάνδα ότι φταίνε οι μετανάστες, οι δημόσιοι υπάλληλοι και τα επιδόματα έχει ριζώσει αρκετά μέσα στον κόσμο και είναι πολύ δύσκολο να ξεριζωθεί.

Και πιο σημαντικά μένει μόνο στα λόγια, γιατί την στιγμή που τα λένε αυτά, συμπληρώνουν την φράση τους λέγοντας «για αυτό το λόγο αναγκαστήκαμε να προσφύγουμε στο μηχανισμό και την τρόικα...»

Άρα τι έπρεπε να κάνει;

Θα έπρεπε να έχει ήδη αρνηθεί να πληρώσει το χρέος, και το δημόσιο χρέος της Κύπρου προς ξένους δανειστές (αγορές) και **το χρέος που προσπαθούν** να μας φορτώσουν τώρα οι Τροικανοί.

Να κρατικοποιήσει κάτω από εργατικό έλεγχο και διαχείριση τις τράπεζες που καταρρέουν – δίνοντας εγγυήσεις μόνο στους μικροκαταθέτες και όχι στο μεγάλο κεφάλαιο,.

Να κρατικοποιήσει και όλες τις επιχειρήσεις που κλείνουν ή που χρησιμοποιούν αυτή τη δικαιολογία για να απολύσουν εργαζόμενους. Να ποινικοποιήσει όχι τον εργαζόμενο αλλά τον εργοδότη που εργοδοτεί παράνομα εργαζόμενους από όποια χώρα κι αν είναι αυτοί και να απαιτεί την εφαρμογή

των συλλογικών συμβάσεων για όλους ανεξερétως.

Να πατάξει την φοροδιαφυγή – οι χρωστούμενοι φόροι ήταν 1,5 δις σύμφωνα με την Χρυστάλα Γιωρκάτζη. Οι περικοπές με τα μνημονιακά μέτρα 1 δις! Αν είχαν μαζέψει τους φόρους δεν θα χρειαζόταν οι περικοπές!

Ένα τέτοιο σχέδιο δράσης δεν θα ήταν εύκολο να εφαρμοστεί – θα χρειαζόταν τον κόσμο στους δρόμους, το εργατικό κίνημα, τους φοιτητές, την νεολαία, τους συνταξιούχους στον αγώνα. Χρειαζόταν η σύνδεση με τα κινήματα σε όλη την Ευρώπη ενάντια στην Τρόικα και την Λιτότητα. Όλα αυτά η ηγεσία του ΑΚΕΛ μπορούσε να τα κάνει αν ήθελε. Σε αντίθεση με την αριστερά σε όλες τις άλλες χώρες, το ΑΚΕΛ έχει περίπου το 30% των ψηφοφόρων! Αν πραγματικά προχωρούσε σε ένα οργανωμένο πλάνο διάσωσης των εργαζομένων και όχι των τραπεζών είμαστε σίγουροι πως το ποσοστό αυτό θα ανέβαινε ενώ θα γινόταν παράδειγμα για τα άλλα κινήματα της Ευρώπης και θα ενίσχυε την θέση των εργαζομένων τόσο στην κυπρο όσο και πανευρωπαϊκά

Όμως ο Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ επέλεξαν έναν άλλο δρόμο. Επέλεξαν να σώσουν το καπιταλιστικό σύστημα αφήνοντας ένα τεράστιο κενό στην κοινωνία για το ποιος θα παλέψει ενάντια σε αυτό το σύστημα.

Ο κόσμος στρέφεται στο μνημόνιο σαν λύση στα αδιέξοδα και δυστυχώς θα επιλέξει πιθανότατα ένα δεξιό υποψήφιο αφού η «αριστερά» απέτυχε παταγωδώς να διαχειριστεί το καπιταλιστικό σύστημα και έχει αφήσει το εργατικό κίνημα εντελώς εκτεθειμένο στις ορέξεις του κεφαλαίου.

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Νέα Διεθνιστική Αριστερά (Ομάδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, ΑΚΕΛ, Διακυβέρνηση ΑΚΕΛ 2008-2013, Δεκαετία 2010-2019, 2013, Λευκωσία (νότια)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:neda:akelgov&rev=1606304571>

Last update: 2025/04/20 19:41

